

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2025

Vážení přátelé lidských práv a demokracie,

jsme rádi, že jste otevřeli výroční zprávu, která shrnuje aktivity našeho Centra v roce 2025. Uplynulý rok byl pro nás rokem dynamiky a pozitivních změn. Hned v lednu proběhla členská schůze, na níž jsme zvolili **nové vedení v podobě tříčlenného výboru** ve složení Pavel Doubek, Michaela Luzio Stenzel a Dominika Šudová. Současně jsme zahájili **pravidelná měsíční tematická setkávání** s našimi stážisty a rozvinuli také sérii **osobních setkání se soudci Ústavního soudu**. Během roku jsme tak měli možnost pozvat na kávu a otevřené povídání Danielu Zemanovou, Jana Wintra a Ditu Řepkovou. S cílem získat nestrannou zpětnou vazbu na fungování Centra jsme oslovili bývalé členy a založili prozatím neformální skupinu fungující jako „**poradní orgán Centra**“. První setkání proběhlo v květnu a přineslo celou řadu podnětných návrhů a nápadů, které pro nás představují důležitou inspiraci pro další rozvoj.

Významnou pozornost jsme v roce 2025 věnovali také zapojení Centra do veřejné debaty o stavu demokracie a lidských práv. Aktivně jsme se zúčastnili jednání **poradních orgánů Rady vlády pro lidská práva**, konkrétně Výboru pro lidská práva a moderní technologie a Výboru proti mučení. Zároveň jsme se stali členy **Sítě k ochraně demokracie** a mezinárodního programu **OCEAN – Open Council of Europe Academic Networks**, iniciativy Rady Evropy propojující akademické instituce z členských států Rady Evropy i mimo ni.

Rok 2025 byl rovněž rokem posilování personálních kapacit Centra. V oblasti projektového řízení a získávání finančních zdrojů jsme vytvořili **nové pozice koordinátorky projektů a koordinátorky fundraisingu**, které obsadily stážistky Marta Tichá a Dana Košťová. K personálním změnám došlo i na úrovni vedení jednotlivých sekcí – první sekci posílila Klára Popelková, k vedení druhé sekce se přidala Eliška Andrš a vedoucí čtvrté sekce se stala Livie Ivánková. Důležitým momentem bylo také setkání se zástupci Právnické fakulty Masarykovy univerzity, za účelem přípravy memoranda o spolupráci.

Úvodní slovo

V listopadu proběhlo výběrové řízení na nové stážisty a stážistky. O 16 stážistických pozic se letos přihlásilo rekordních 45 uchazečů (tradičně nejvíce zájemců se o stáž ucházelo z právnické fakulty a Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity). Již nyní lze konstatovat, že se výběr opravdu podařil. Poprvé je navíc součástí týmu také anglicky mluvící stážistka ze Spojených států, která pomáhá s revizí anglických textů.

Na závěr roku jsme na půdě Právnické fakulty Masarykovy univerzity uspořádali veřejnou přednášku s názvem Ochrání soudy planetu?, věnovanou otázkám klimatické krize v reakci na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/25. Akce zaznamenala velmi pozitivní ohlas – zúčastnilo se jí více než 60 posluchačů a její dopad potvrdily i následné mediální výstupy, včetně rozhovoru pro univerzitní Magazín M.

Věříme, že změny a kroky učiněné v roce 2025 vytvořily dobrý základ pro další činnost a rozvoj Centra v následujících letech.

Pavel Doubek, Michaela Luzio Stenzel a Dominika Šudová
Vedoucí Centra pro lidská práva a demokracii

Centrum pro lidská práva a demokracii

Centrum pro lidská práva a demokracii je nezávislá instituce, která sleduje lidská práva v Česku i ve světě, a využívá k tomu odborný akademický přístup. Centrum vydává měsíční online časopis, pořádá odborné akce a zajišťuje informování o lidských právech.

Centrum se zabývá celým spektrem ochrany lidských práv. Zvláštní pozornost však věnuje následujícím tematickým oblastem: Mezinárodní trestní spravedlnost, Evropský systém ochrany lidských práv, Mezinárodní politika, byznys a lidská práva, Česká republika a lidská práva.

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

Tematické sekce

První sekce: Mezinárodní trestní spravedlnost

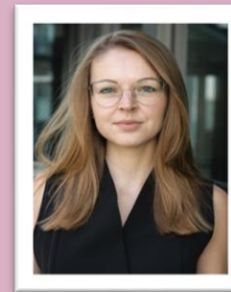
Druhá sekce: Evropský systém ochrany lidských práv

Třetí sekce: Mezinárodní politika, byznys a lidská práva

Čtvrtá sekce: Česká republika a lidská práva

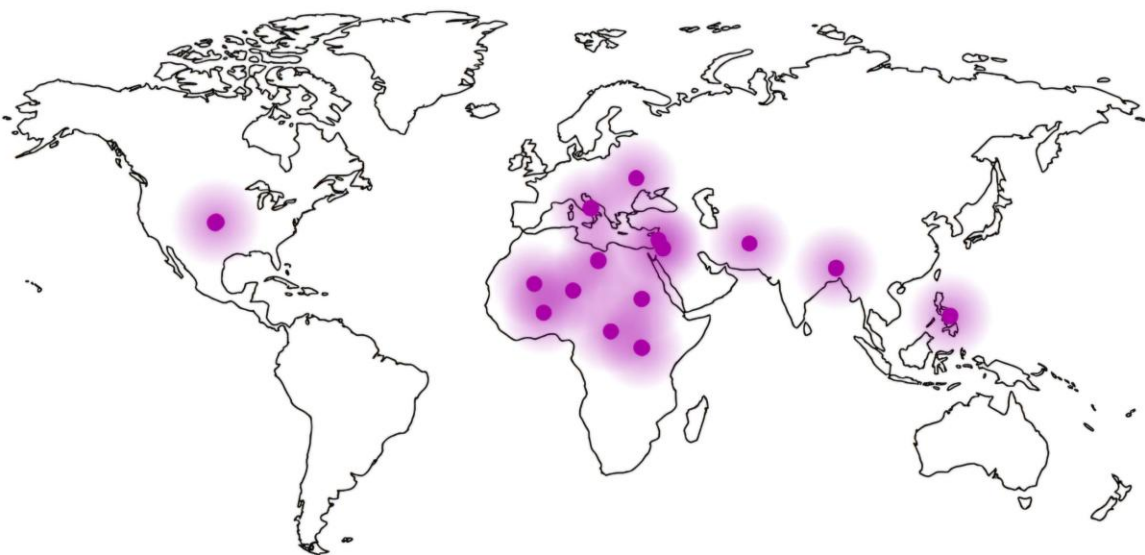
Mezinárodní trestní spravedlnost

Sekce mezinárodní trestní spravedlnost sleduje vývoj v oblasti trestání zločinů podle mezinárodního práva. Jedná se o válečné zločiny, zločiny proti lidskosti, genocidu a zločin agrese. Sekce věnuje nejvíce pozornosti Mezinárodnímu trestnímu soudu v Haagu, kromě něj ale informuje také o vývoji u jiných mezinárodních trestních tribunálů a rovněž v rámci jednotlivých států.

Nikola Burdová
Klára Popelková
Vedoucí sekce

16 zemí

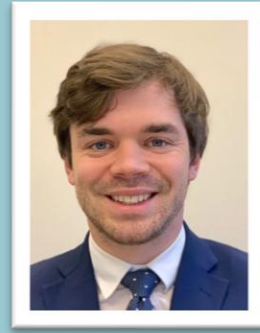

V roce 2025 dominovaly v oblasti mezinárodní trestní spravedlnosti dva protichůdné trendy: Snaha o vyvození odpovědnosti v nových i dlouhodobých konfliktech a paralelně s tím hrozící eroze mezinárodního práva. Za zásadní milník uplynulého roku lze označit posun v přípravách Zvláštního tribunálu pro zločin agrese proti Ukrajině. Věnovali jsme se ale také kritickým výzvám, kterým čelí Mezinárodní trestní soud – od amerických sankcí přes hrozby odstoupení několika členských států až po precedentní porušení Římského statutu Itálií. Neopomněli jsme se zabývat ani systémovými otázkami, jako je uplatňování univerzální trestní jurisdikce či limity imunit nejvyšších představitelů států.

Konkrétně jsme psali o těchto zemích: Afghánistán, Bangladéš, Burkina Faso, Filipíny, Itálie, Izrael, Libye, Maďarsko, Mali, Niger, Palestina, Středoafriická republika, Súdán, Uganda, Ukrajina a USA.

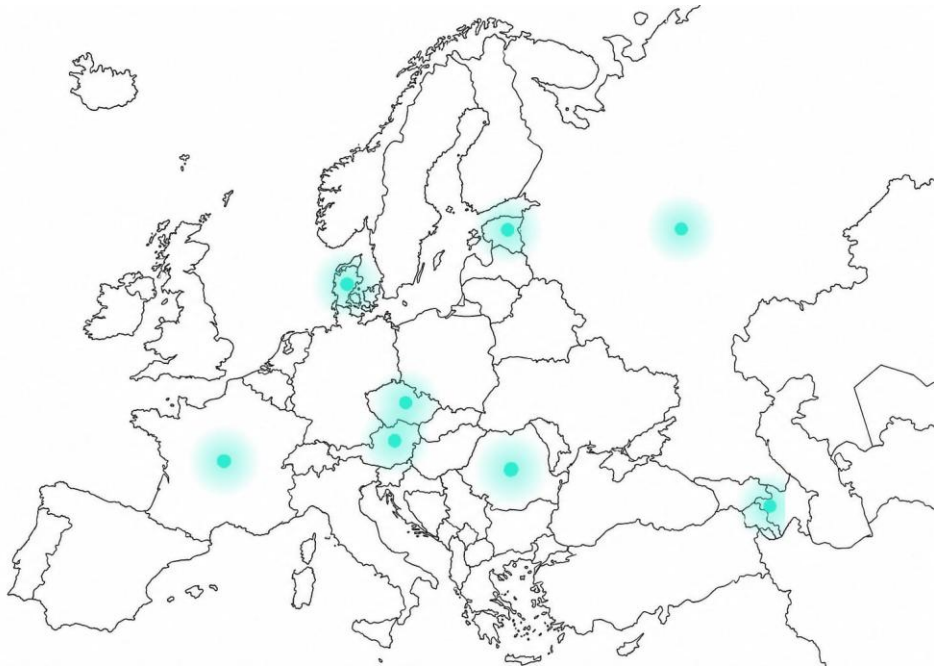
Evropský systém ochrany lidských práv

V sekci Evropský systém ochrany lidských práv jsme se v roce 2025 věnovali především aktuálním rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvoru Evropské unie. Zaměřili jsme se na témata svobody projevu, diskriminace, ochrany obětí násilí, práv LGBTIQ+ osob nebo i klimatické spravedlnosti. Kromě rozhodnutí ESLP a SDEU jsme se také věnovali legislativě EU a zprávám FRA.

Tomáš Opat
Eliška Andrš
Vedoucí sekce

8 zemí

Významným rozhodnutím, kterému jsme se věnovali je *E.A. a AVFT proti Francii*, který posílil povinnost států chránit oběti genderově podmíněného násilí. V oblasti práva EU jsme analyzovali rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o uznávání stejnopohlavních manželství napříč členskými státy.

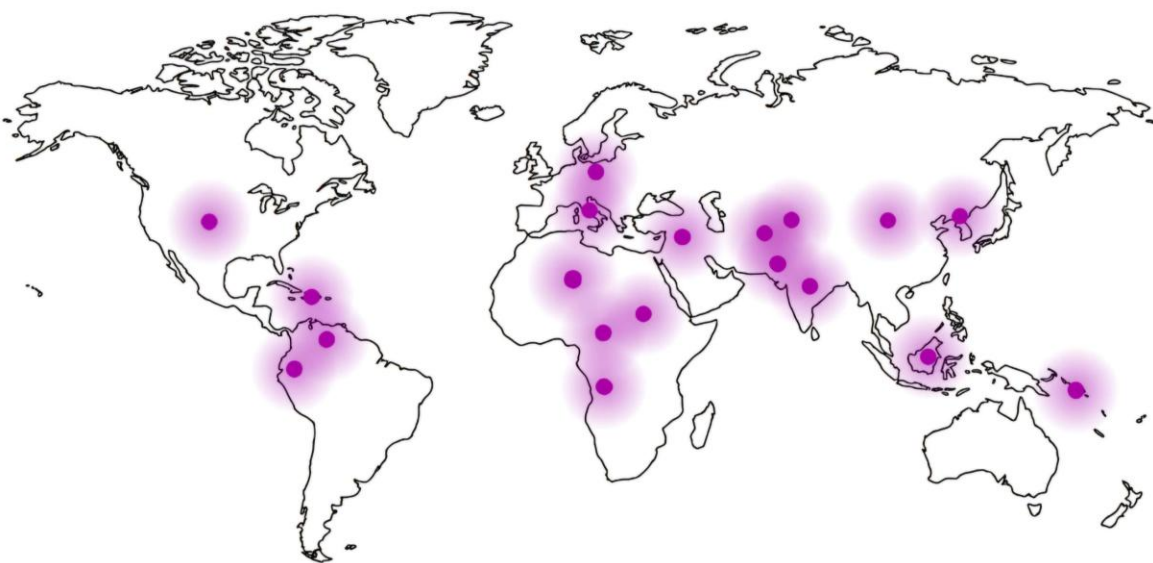
Pozornost jsme věnovali rovněž postavení intersexuálních osob v Evropě. Představili jsme také aktualizovanou podobu směrnice EU proti obchodu s lidmi, která má za cíl reagovat na nové výzvy a metody, které pachatelé tohoto zločinu používají. Má rovněž přispět k tomu, aby spotřebitelé nebyli motivováni k nákupu výrobků a služeb spojených s otrockou prací, a zároveň podpořit oběti v jejich úsilí domoci se spravedlnosti.

Michaela Luzio Stenzel
Radek Tesař
Vedoucí sekce

Sekce Mezinárodní politika, byznys a lidská práva sleduje politický vývoj a dění ve světě. Rovněž se soustředí na záležitosti války a míru včetně probíhajících konfliktů a tamní humanitární situace. V neposlední řadě se věnuje dodržování lidských práv v oblasti byznysu, dopadu přelomových technologií na lidská práva i problematice mezinárodní ochrany životního prostředí v kontextu lidských práv.

20+ zemí

V uplynulém roce jsme mapovali stav lidských práv a demokracie hned v několika tematických oblastech. Velkou pozornost jsme věnovali mimo jiné dopadům umělé inteligence na lidská práva a hrozbám spojeným s online prostředím, včetně problematiky shromažďování dat, online sexuálního zneužívání dětí či fenoménu revenge porn.

Zaměřili jsme se také na stav práv žen ve světě i rostoucí počet femicid v Itálii či tamní způsob vykořisťování přistěhovaleckých pracovníků v zemědělství.

Informovali jsme rovněž o poradním stanovisku Mezinárodního soudního dvora k povinnosti států v souvislosti se změnou klimatu, systematické diskriminaci Pamírců, proměně financování terorismu či důsledcích odchodu Mali, Burkiny Faso a Nigeru z Hospodářského společenství západoafrických států.

Sekce Česká republika a lidská práva se věnuje aktuálním a nadčasovým tématům v oblasti lidských práv a demokracie v ČR. Informuje o nejnovější judikatuře českých soudů, o výročních zprávách českých institucí, jako jsou BIS a ombudsman, o lidskoprávních akcích a analyzuje zákonodárskou činnost týkající se lidských práv a demokracie. Mimo to přibližuje monitorovací zprávy mezinárodních orgánů zaměřených na dodržování lidských práv v ČR.

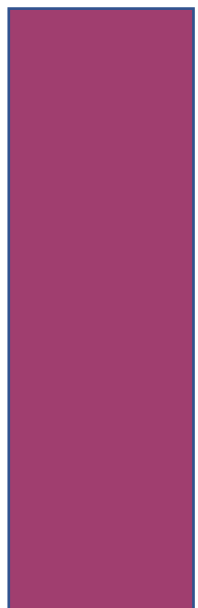
Livia Ivánková

Sára Aiblová

Vedoucí sekce

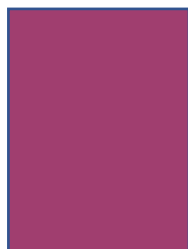
15 rozhodnutí ÚS,
8 rozsudků
obecných soudů

8 novel zákonů
týkající se LP
nebo demokracie,
o nichž jsme
informovali

3 různé zprávy a
doporučení
(BIS, MV,
ombudsman,
NÚKIB...)

4 akce, týkající
se LP a
demokracie

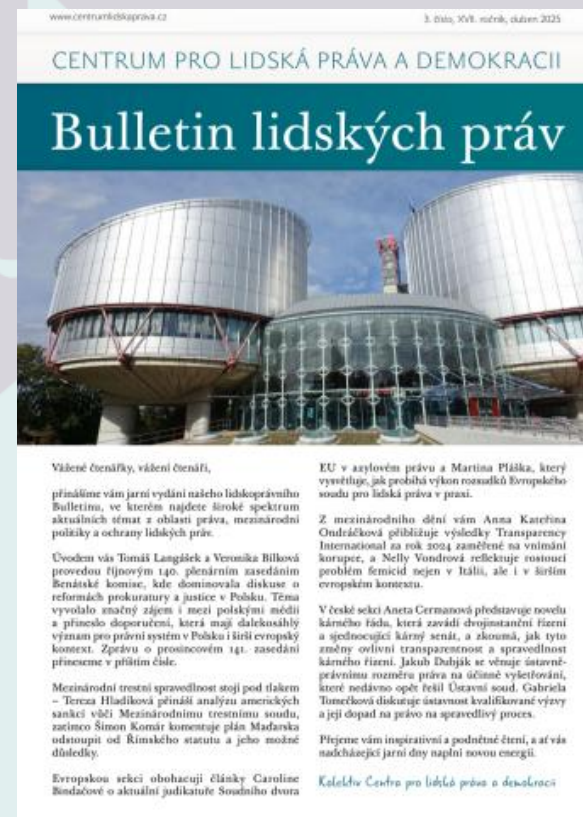
Jedním z klíčových témat roku 2025 byla tzv. klimažaloba. V této souvislosti jsme informovali zejména o nálezů Ústavního soudu ze dne 22. října 2025, sp. zn. Pl. ÚS 6/25. Také jsme se věnovali dalšímu ze sporů o soudcovské platy.

V návaznosti na dění v regionu a uprchlickou krizi jsme se rovněž soustředili na soubor opatření přijatých vládou, tzv. Lex Ukrajina. Opakovaně jsme se věnovali volební tematice, v únoru jsme např. informovali o napadení výsledků voleb ze strany hnutí STAČILO!.

Velkou změnou, která se promítla i na stránky bulletinu, byla změna zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, která zavedla dvojinstančnost kárného řízení.

Neopomněli jsme se věnovat rovněž tématu českých vojáků, kteří byli po sedmi letech obžalováni kvůli smrti afgánského zajatce.

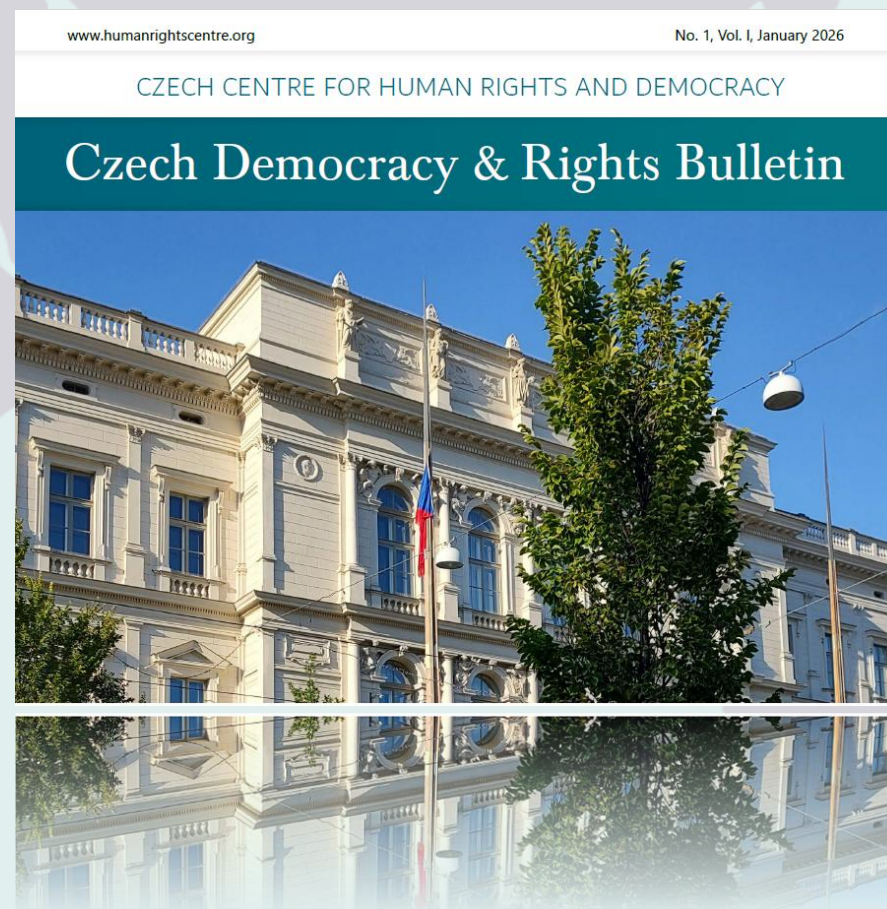
V období leden až prosinec 2025 jsme vydali celkem 10 výtisků Bulletinu lidských práv. Mimo výše zmíněné tematické sekce Bulletin také publikuje úvodní sekci Téma, ve které se zabývá činností různých mezinárodních i místních institucí a organizací a rozhovory s významnými osobnostmi v rámci lidskoprávní tematiky. Zmínit lze například rozhovor s Tomášem Langáškem, soudcem Ústavního soudu nebo Marií Kmecovou, právníčkou ombudsmana a viceprezidentkou Evropského výboru pro zabránění mučení. Připomněli jsme též 16. narozeniny Centra, k čemuž jsme vyzpovídali naše zakládající členy, Huberta Smekala, Ladislava Vyhnánka, Ľubomíra Majerčíka a Lukáše Hodera.

Jak se Bulletin tvoří?

Příprava bulletinu je poměrně časově a organizačně náročná. Na počátku vedoucí každé sekce připraví stážistům seznam témat článků. Stážisté mají též možnost zpracovat téma podle své volby. Jakmile stážisté články napíší, proběhne první fáze korektur ze strany vedoucích sekcí. Následně čte všechny články editor bulletinu a vrací články se svými revizemi vedoucím a stážistům. Jakmile jsou texty článků finální, na scénu přichází sazeč, který články vysází do grafické podoby bulletinu, kterou znáte. Tím však příprava nekončí, neboť se vysázený bulletin v PDF podobě vrací zpět vedoucím a stážistům, kteří provedou finální kontrolu, zda správně sedí všechn text, nadpisy, fotografie, citace, apod. Následně se výsledné práce chopí editor, který bulletin rozesílá našim odběratelům a správce sociálních sítí, který bulletin zveřejňuje na webu. Celý proces tvorby bulletinu trvá přibližně měsíc a podílí se něm okolo dvaceti osob.

Kromě česky psaného bulletinu jsme v Centru také dlouhodobě vydávali anglický bulletin s názvem “Czech Republic Human Rights Review”. Ten byl publikován jednou za rok a shrnoval okolo deseti nejvýznamnějších událostí a lidskoprávních počinů, které se u nás v uplynulém roce staly. S cílem přinášet zahraničním čtenářům aktuálnější informace o stavu lidských práv a demokracie v České republice, rozhodli jsme se ke konci roku model výročního anglického bulletinu opustit a nahradit jej pravidelným “Czech Democracy & Rights Bulletin”, který bude vydáván každý druhý měsíc. Na nové podobě anglického bulletinu jsme začali pracovat ke konci roku a již v lednu 2026 spatřilo světlo světa jeho první vydání. Na tvorbě této publikace se podílí dva členové Centra, dva stážisté a finální proofreading anglických textů zajišťuje rodilá mluvčí ze Spojených států.

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

Blog Centra

Na blogu Centra průběžně informujeme (v češtině a angličtině) o tématech, která mohou spadat pod jakoukoliv z výše uvedených čtyř sekcí. Dále zde stážisté mohou sdílet své zkušenosti ze stáží, konferencí, různých workshopů nebo například přidávat své recenze k různým, zejména lidskoprávně zaměřeným publikacím.

Za rok 2025 jsme tak na blogu psali například o těchto tématech: Genderově podmíněné násilí na ženách v Evropě, Výkon trestu bez jasně stanoveného konce, Změna zákona o veřejném pojištění a problematika tzv. “anti-choice” webů, Vatikánská smlouva před Ústavním soudem, atd.

Naši stážisté na blogu informovali o svých zkušenostech: Ze studií ve Španělsku, z Olympiády lidských práv, z letní školy v Portugalsku či ze stáže na Stále misi ČR při OSN. Za příspěvky od externích autorů a bývalých stážistů/členů lze jmenovat například dvoudílný seriál o Trumpově administrativě v kontextu lidských práv.

Celkem jsme na blogu publikovali 12 česky psaných článků a 11 článků v anglickém jazyce.

Epstein files – tajemství moci, které otrásá elitami

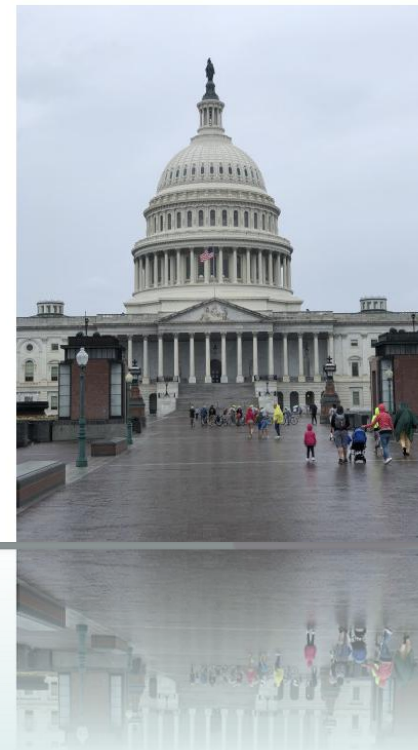
18. 4. 2026 Karolína Nešpůrková

Síť sexuálního vykořisťování, do které byla zapojena řada prominentních osobností, odhalena. Nedávné zveřejnění dosud utajovaných Epsteinových složek přináší nové důkazy o systematickém a globálně organizovaném obchodování s lidmi a vyvolává otázky o zneužívání moci a ochromené spravedlnosti v nejvyšších patrech společnosti.

Co jsou Epsteinovy složky?

Pojem Epsteinovy složky (Epstein files) označuje statisíce stránek dokumentů, které souvisí s vyšetřováním zločinu obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování. Dokumenty nesou název po odsouzeném Jeffrey Epsteinovi. Obsahují cestovní záznamy, nahrávky, fotografie a korespondenci. Díky zákonu (Epstein Files Transparency Act) přijatému Sněmovnou reprezentantů v prosinci minulého roku může aktuálně do Epsteinových složek nahlédnout úplně kdokoli. Postupně se tak odhalují drsné praktiky obchodování s mladými dívkami, a to včetně aktérů, kteří se na nich údajně měli podílet.

bojiler,
mladými dívkami, a to včetně aktérů, kteří se na nich údajně měli
podílet. Postupně se tak odhalují drsné praktiky obchodování s
mladými dívkami do Epsteinových složek nahlédnout úplně
kdokoli. Díky zákonu (Epstein Files Transparency Act)
přijatému Sněmovnou reprezentantů v prosinci minulého roku
může aktuálně do Epsteinových složek nahlédnout úplně
kdokoli. Postupně se tak odhalují drsné praktiky obchodování s
mladými dívkami, a to včetně aktérů, kteří se na nich údajně měli
podílet.

Odborné akce Centra

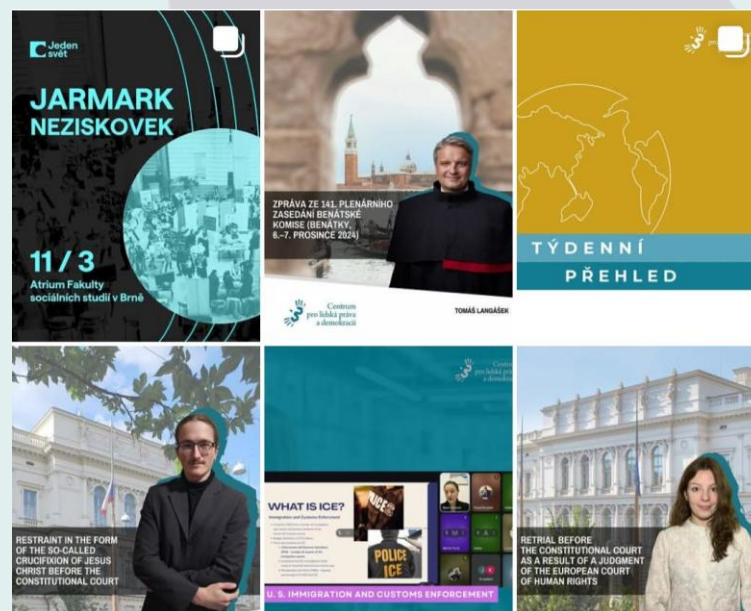
V roce 2025 jsme zorganizovali celkem šest odborných a popularizačních akcí zaměřených na oblast lidských práv a souvisejících právních témat. Cílem těchto aktivit bylo především přiblížit aktuální otázky ochrany lidských práv širší veřejnosti, podpořit odbornou diskuzi mezi studenty a experty a vytvořit prostor pro setkávání a sdílení zkušeností napříč akademickou i praktickou sférou.

- ❖ Povídání s ústavní soudkyní Danielou Zemanovou (1. dubna)
- ❖ Debata “Kafe a lidská práva - otevřený večer k 75 letům Evropské úmluvy o lidských právech” (22. května)
- ❖ Povídání se soudcem Ústavního soudu Janem Winterem (25. června)
- ❖ Pěší výlet do pálavských vrchů “Lidskoprávní Pálava” (19. července)
- ❖ Panelová diskuze “Ochrání soudy planetu?” (18. listopadu)

Mimo vlastní akce jsme se zúčastnili též Jarmarku neziskovek na půdě Fakulty sociálních studií MU (5. března), kde jsme prezentovali svou činnost a aktivity.

Činnost centra prezentujeme na sociálních sítích. Primárně cílíme na Instagram, kde nám roste počet sledujících, zejména mezi studentstvem. Právě zde zveřejňujeme každou neděli **Týdenní přehled**, tedy souhrn důležitých domácích i zahraničních událostí ze světa lidských práv, práva a mezinárodního dění.

Instagram Centra (22. 5. 2026)

Pravidelně publikujeme příspěvky propagující články vycházející v Bulletinu i na blogu, pozvánky na námi pořádané akce, k nimž často připojujeme i soutěž, fotografie z akcí, upoutávky na náš podcast, ad. V kontaktu s našimi příznivci jsme rovněž i na Facebooku a LinkedInu.

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

Organizační struktura

Organizační struktura Centra se skládá z tříčlenného výboru, který plní funkci statutárního orgánu, a z členské schůze. Centrum má celkem 34 osob, z toho 18 členů a 16 stážistů.

Celkem má Centrum 18 stálých členů, z nichž 6 členů (zapsaných členů) má oprávnění hlasovat na členské schůzi.

Zapsanými členy Centra jsou: Michaela Luzio Stenzel, Dominika Šudová, Pavel Doubek, Nikola Burdová, Tomáš Opat a Jan Lhotský.

Dalšími členy Centra jsou: Klára Popelková, Eliška Andrš, Radek Tesař, Livia Ivánková, Sára Aiblová, Jakub Dubják, Kristýna Zábojníková, Marta Tichá, Dana Košťová, Anna Pěničková, Hanka Nga Thi Nguyen a Kristína Majbová.

Členové Centra 2025

Pavel Doubek
Vedoucí Centra

Dominika Šudová
Vedoucí Centra

**Michaela Luzio
Stenzel**
Vedoucí Centra
a vedoucí 3. sekce

Radek Tesař
Vedoucí 3. sekce

Tomáš Opat
Vedoucí 2. sekce

Eliška Andrš
Vedoucí 2. sekce

Nikola Burdová
Vedoucí 1. sekce

Klára Popelková
Vedoucí 1. sekce

Jan Lhotský
Emeritní člen

Livia Ivánková
Vedoucí 4. sekce

Sára Aiblová
Vedoucí 4. sekce

Jakub Dubják
Správce blogu Centra
Sazeč Bulletinu

Kristýna Zábojníková
Správkyně blogu Centra

Marta Tichá
Koordinátorka
projektů

Dana Koštová
Koordinátorka
fundraisingu

Anna Pěničková
Moderátorka akcí
a styk s veřejností

**Hanka Nga Thi
Nguyen**
Koordinátorka podcastů

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

Stážisté a spolupracovníci Centra

Stážisté 2024/2025

Sekce Mezinárodní trestní spravedlnost

Šimon Komár
Barbora Bulánková
Tereza Hladíková

Sekce Evropský systém ochrany práv

Caroline Bindačová
Nga Thi Nguyen
Martin Plášek
Alexandra Eštoková

Sekce Mezinárodní politika, byznys a lidská práva

Anna Kateřina Ondráčková
Nelly Vondrová
Barbora Švábová

Sekce Česká republika a lidská práva

Jakub Dubják
Aneta Cermanová
Gabriela Tomečková
Filip Valoušek

Stážisté 2025/2026

Sekce Mezinárodní trestní spravedlnost

Lucie Bartáková
Lucie Pirklová
Karolína Nešpůrková
Alžběta Frommerová

Sekce Evropský systém ochrany práv

Adéla Krejčířová
Anna Slezáková
Kryštof Urban
Berenika Dokulilová

Sekce Mezinárodní politika, byznys a lidská práva

Kristýna Sýkorová
Madlen Seibertová
Tobiáš Ševčík
Klára Čepičková

Sekce Česká republika a lidská práva

Ondřej Kučera
Jonáš Hodaň
Gabriela Grünová
Marika Staňková

Spolupracovníci Centra

Hubert Smekal
Veronika Bílková
Tomáš Langášek
Jan Lhotský
Monika Hanych
Linda Janků
Lubo Majerčík

Centrum
pro lidská práva
a demokracii

Spolupráce

MUNI
LAW

Právnická fakulta MU

SÍŤ K OCHRANĚ
DEMOKRACIE

Síť k ochraně demokracie

Open Council of Europe
Academic Networks

OCEAN

Přehled o majetku a závazcích 2025

	Běžné účetní období	Minulé účetní období
A. Majetek	+7	+15
01 Dlouhodobý nehmotný majetek		
02 Dlouhodobý hmotný majetek		
03 Finanční majetek		
04 Peněžní prostředky v hotovosti a ceniny		
05 Peněžní prostředky na bankovních účtech	+7	+15
06 Zásoby		
07 Pohledávky		
08 Úvěry a zápůjčky poskytnuté		
09 Ostatní majetek		
10 Majetek celkem	+7	+15
B. Závazky		
01 Závazky		
02 Úvěry a zápůjčky přijaté		
03 Závazky celkem		
99 ROZDÍL MAJETKU A ZÁVAZKŮ	+7	+15

Přehled o příjmech a výdajích 2025

	Běžné účetní období		Minulé účetní období	
	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A. Příjmy	+15		+1	
01 Prodej zboží				
02 Prodej výrobků a služeb				
03 Příjmy z veřejných sbírek	+15		+1	
04 Přijaté peněžní dary mimo veřejné sbírky				
05 Přijaté členské příspěvky				
06 Dotace a příspěvky přijaté z veřej. rozpočtů				
07 Ostatní				
08 Průběžné položky				
09 Kursové rozdíly				
10 Příjmy celkem	+15		+1	
B. Výdaje	+23		+30	
01 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek				
02 Materiál				
03 Zboží				
04 Služby	+23		+21	
05 Mzdy			+9	
06 Pojistné za zaměstnance a zaměstnavatele				
07 Ostatní osobní výdaje				
08 Ostatní				
09 Průběžné položky				
10 Kursové rozdíly				
11 Výdaje celkem	+23		+30	
99 ROZDÍL PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-8		-29	